

Veckans Coachtips
#308, 11 sept 2023

Högt till tak och nära till dörren!

Det börjar bli ett slitet uttryck "Vi har högt till tak!" Vad menar man egentligen?

Utan något egentligt värde är det ändå en av verksamhetens mest värdefulla tillgångar. Du vet vad det handlar om: företagets värderingar, kulturen i verksamheten - organisationens osynliga graffiti. Verksamhetens inre värden, det som påverkar och styr det dagliga arbetet utan att ens behöva beskrivas. Det handlar om det vi **tycker, tänker, säger och gör** i verksamheten. Det är kulturen som alla är nyfikna på hos framgångsrika aktörer. *Hur ser den ut i den verksamhet där du arbetar?*

Men vad händer när du inte får säga vad du vill?

Ordet *tystnadskultur* väcker inte några särskilt positiva känslor, *eller hur?* Men ändå vet vi att de flesta av oss som varit yrkesverksamma ett tag och i olika verksamheter, någon eller några gånger har stött på detta fenomen. Antingen bara som en liten knuff eller föraning, som gjort dig lite mer uppmärksam, fått dig att ta ett steg åt sidan, höja garden eller rygga tillbaka. Utan att tänka mer på saken. Eller så har det varit en del av kulturen som sakta smygat sig på och blivit en del av vardagen. Andra gånger kan *tystnadskulturen* komma som en stor fet käftsmäll som kastar dig huvudstupa rätt ner i diket utan att du riktigt hann förstå vad det var som hände. Och så finns det förstås allt där emellan.

Jag och min författarkollega Susanne Hydén har haft "förmånen" att grota ned oss i ämnet *tystnadskultur* under mer än ett och ett halvt år: *Och oj, vad vi hittade mycket skit!*

Där krockar uppstår mellan ny och gammal kultur finns en särskilt god jordmån för *tystnad*. *Tystnadskultur* är alltså inte något "bara" för den offentliga sektorn, stat, kommun och myndigheter. Långt ifrån, vilket vi konstaterar i boken [Tystnadens pris: hur du upptäcker, hanterar och motverkar tystnadskultur](#).

Tystnad gör ont - ta ingen skit!

Blir det då mer vanligt? Vi anar att ökningen har med att samhället förändras, kraven från politiken ökar och öppna gränser ger bakslag i form av protektionism. Säkert är det så att även ökade skrivelser som rubriceras *tystnadskultur*, samt fokus på medarbetarskap, medarbetarengagemang, ökat teamarbete och självstyrning också lyft på förlåten. **Vi är inte längre så förlåtande för dåligt beteende, fulspel och sunkig kultur på jobbet.**

De yngre som kommer in på arbetsmarknaden tar inte heller vilken skit som helst, på gott och ont. Boken skulle också kunna hetat just: "Ta ingen skit", eftersom det som tagit dig hit kanske i efterhand både ses och känns som just skit. Ofta till ett högt pris, *tystnadens pris*. Men istället hoppas vi att boken kan ge livgivande näring. Insikt och inspiration som ger dig injektionen som sporrar att ta tag i situationen.

Maktutövning och *tystnad* gör ont för alla som kommer i dess väg:

- När dolda agendor får råda, istället för uppriktiga samtal.
- När chefer går i högre chefs ledband, istället för att själv bestämma vad och hur man vill agera.
- När rävspel, falskspel och rena lögners försöker pådyvlas en. Långt ifrån de vackra värdeord som transparens, mod och glädje som anslås.